

הסופרת מרים מרקל-מוזסון.

בליל י"ד טבת (25 דצמבר) ש"ז מתה בגריובה הסופרת הידועה מ' מרים מרקל-מוזסון בשנת השמונים ושלוש לחייה. היא נולדה בעיר סובאלק בשנת 1837 לאביה שמעון וריערזבו-ליבסקי. עוד בנערותה הצטיינה בכשרונותיה המופלגים וכבר אז למדה הוריה את השפה העברית וספרותה. חזיון כזה בימים ההם, בשנות הארבעים למאה הי"ט, היה מעין מהפכה קטנה במצב החנוך. התנועה הספרותית והתרבותית שהתחוללה אז בחיי היהודים ברוסיה ("תקופת ההשכלה"), עשתה עליה רושם כביר ומשכתה לחוג עבודת ההשכלה היהודית. היא נסתה את כחה במקצוע הספרות ובעבודתה משכה אליה את עיני ראשי המדברים בספרותנו כמאפו, גורדון ודמיהם. גרדון למשל הקדיש שירים, "לאחותו מרים" והחליף עמה כמו גם מאפו, מכתבים רבים. אחרי נשואיה נסעה לווינה ושם היה ביתה

פתוח לכל הסופרים העברים ושימש מרכז רחני ל"התועים בזדלי החיים" האירופיים. ספרים וחכמים נסרן סמולנסקין, שלמה מנדלקרן, ראובן אשר גרוזיס, אייוק חירש וזיס, מאיר איש-שלום ועוד רעוד היו יוצאים ונכנסים בביתה. הסופרת המפורסמת נאחזה רוח רעמי-לאזרחים הקדישה לח סרק מיוחד בספרה "די יידישע פרוי". בשנת 1869 כתבה רחמן "היהודים באנגליה" בשני חלקים, המציד את חיי היהודים בימי המלך האנגלי ריכרד, לב הארי, ספר שקראוהו בני הנעורים בגמעינות גדולה. (הספור ערוך עפ"י ספרו של פראנקולם: "די יודען אונד די קרייז-פאהרער"; מ"היהודים באנגליה" יצא לאור רק החלק הראשון) מלבד זה כתבה מאמרים רבים וספורים קטנים במאספים ובעתונים עברים שונים. תנצב"ה.